

О.Д.Гуменний, науковий співробітник
лабораторії «ВІАЦ для ПТО» Інституту
ПТО НАПН України, м. Київ

ЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ІК КЕРІВНИКА ПТНЗ ДЛЯ АДАПТАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ В СТРУКТУРУ КЛАСТЕРА

Поняття кластера було введено у економічну теорію Майклом Портером: «Кластер – це сконцентровані за географічною ознакою групи взаємопов'язаних компаній, спеціалізованих постачальників, надавачів послуг, фірм у відповідних галузях, а також пов'язаних з їх діяльністю організацій (які забезпечують спеціалізоване навчання, освіту, надходження інформації, проведення досліджень тощо) у визначених областях, конкуруючих, але взаємодоповнюючих одна одну»[1, с.258].

Керівники ПТНЗ у інформаційно-аналітичній діяльності систематично розглядають питання: неузгодженості ринку праці і ринку освітніх послуг; дефіциту кваліфікованих робітників, особливо у високотехнологічних і інноваційних областях; відсутності партнерських стосунків між системою професійної освіти, виробництвом і бізнес-структурами; тривалим терміном підготовки робітників; соціальною незахищеністю випускників професійно-технічних навчальних закладів; низьким престижем робітничих професій; невідповідності навчально-матеріальної бази навчального закладу сучасним технологіям виробництва; невідпрацьованими нормативними взаємовідносинами між ПТНЗ і споживачами освітніх послуг тощо. Однак, тільки керівники з високим рівнем інформаційної культури можуть розглядати і впроваджувати організаційно-структурні перетворення у системі підготовки спеціалістів, які відповідають новій парадигмі освіти: доступність освіти з любої точки земної кулі; освіта впродовж всього життя; освіта без відриву від виробництва. Ми вважаємо, що досягнення основної мети неперервної освіти можливо лише у відкритому інформаційному просторі ПТО, а саме, у кластерному середовищі.

Зупинимось на завданнях керівників ПТНЗ, які забезпечують спеціалізоване навчання та освіту майбутніх робітників у структурі кластеру. Більшість керівників навчальних закладів знають, що інформаційна революція охопила всю нашу економіку, жодне підприємство чи установа не можуть вникнути її впливу, однак не всі у повному розумінні усвідомлюють її значення для керованого ними навчального закладу, а, отже, і привабливості перебування навчального закладу у кластерній структурі для самого кластеру. Керівникам ПТНЗ

сьогодні необхідно прийняти виклик інформаційної революції. Це, насамперед, підвищити свій рівень інформаційної культури; уточнити для себе, що інформаційна технологія – це дещо більше, ніж просто комп’ютери. Сьогодні інформаційну технологію варто розглядати глибше, ввівши у дане поняття і власне інформацію, яка створюється і використовується у виробництві підприємств кластера, і широкий спектр близьких і пов’язаних технологій обробки інформації. Крім комп’ютерів, до інформаційної технології входить обладнання розпізнавання даних, технології комунікації, автоматизація підприємств та інші апаратні засоби і супутні послуги. Однак, поширення інформаційних технологій ставить серйозну проблему перед керівниками – надто багато інформації. Ця проблема породжує нових користувачів інформаційних технологій, які накопичують і аналізують потоки інформації для керівників.

Розглянемо місце ПТНЗ у структурі територіального кластеру.

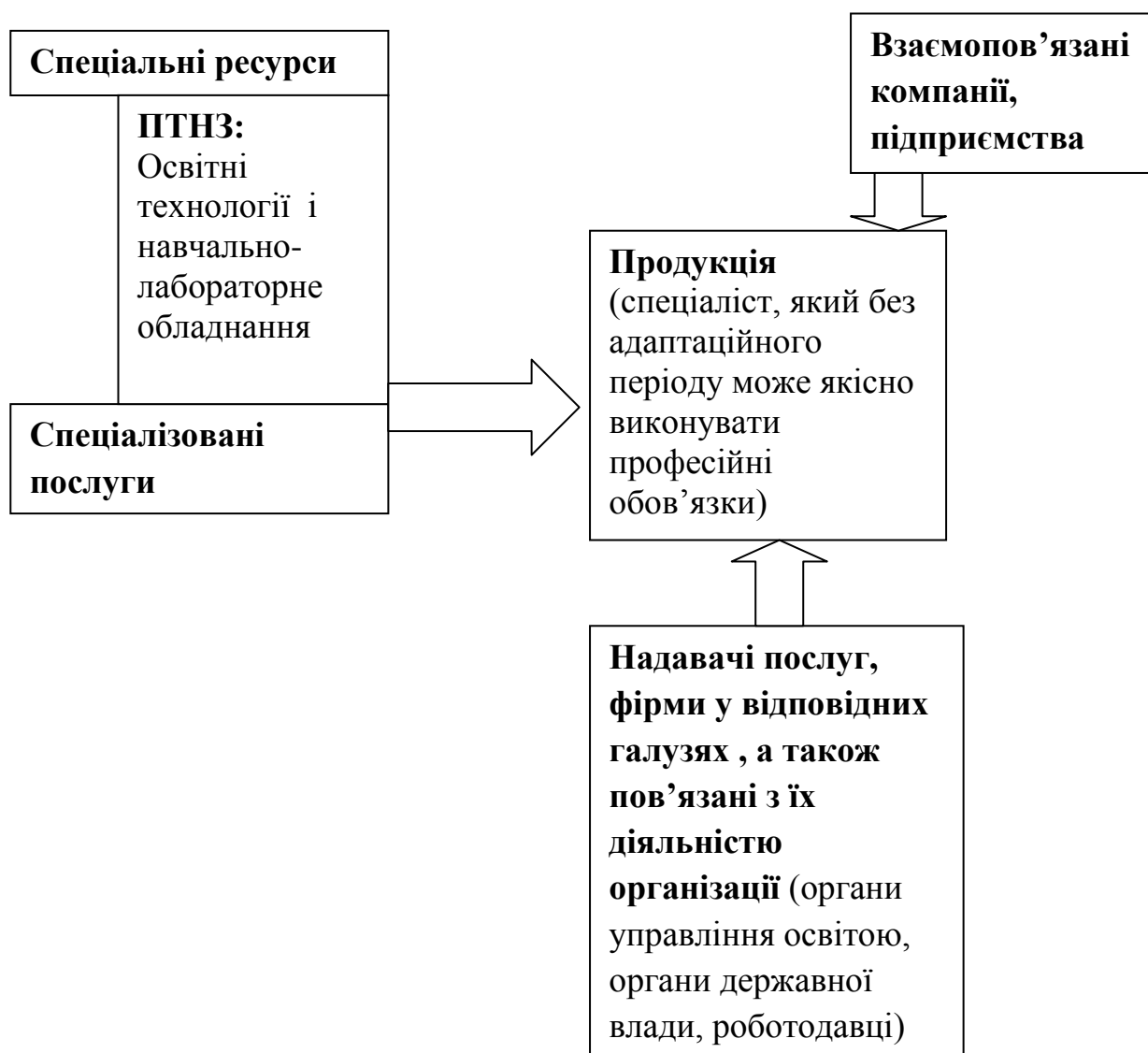

Рис.1. ПТНЗ у структурі територіального кластеру

Керівникам ПТНЗ, при входженні навчального закладу в кластеру структуру, необхідно побудувати систему навчання, взаємопідготовки та інструментарію самопідготовки в інноваційному ланцюгу **освіта – технології – виробництво**, основу на горизонтальних зв'язках у середині ланцюга. Інтегруючи навчальний заклад у структуру кластера, керівникам ПТНЗ необхідно організувати багаторівневу підготовку спеціалістів для підприємств-учасників кластера. А це забезпечить підвищення якості професійної освіти, скорочення термінів підготовки, закріплення випускників на підприємствах, створення гнучкої системи підвищення кваліфікації кваліфікованих спеціалістів для підприємств із врахуванням поточних і прогнозованих потреб виробництва.

Адаптувавши ПТНЗ до вимог територіального кластера, його керівникам необхідно регулювати багаторівневу систему підготовки спеціалістів необхідної кваліфікації. Маючи високий рівень ІК, керівникам ПТНЗ необхідно створити паритетні умови: роботодавець визначає, що вивчати, навчальний заклад – як учити, а професійна освіта розглядається як процес, основою якого є інтеграція з виробництвом. При цьому і час, затрачений на підготовку потрібного спеціаліста, і період його професійної адаптації скорочуються.

Література:

1. Потрер М. Конкуренція / М. Портер// М.: Издат. Дом «Вильямс», 2005.: 608с.